

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

AS „Baltijas Izaugsmes grupa”
Reģ.Nr. 40003291179
Citadeles ielā 2
Rīgā, LV - 1010

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem līguma
noteikumiem
Rīgā

2008.gada 22.novembrī

Nr.61-lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk - *PTAC*), sākot no 2008.gada janvāra ir saņemti divdesmit patērētāju iesniegumi, kuros izteiktas sūdzības par iespējami netaisnīgiem līguma noteikumiem saistībā ar AS „Baltijas Izaugsmes grupa” (turpmāk – *Sabiedrība*) patērētājiem piedāvātajiem aizdevuma līgumiem. *PTAC* atzīmē, ka saņemtais iesniegumu kopskaits būtiski pārsniedz to sūdzību skaitu, kas saņemtas par citu līdzīgu pakalpojumu sniedzēju patērētājiem piedāvātajiem aizdevuma līgumiem.

Izvērtējot saņemtos iesniegumus, *PTAC* konstatēja, ka *Sabiedrība* ar patērētājiem noslēgtajos līgumos piemēro vairāku veidu standartizētus tipveida noteikumus: *Sabiedrības* Līguma vispārējos noteikumus Nr.AL 2.0 (turpmāk – *Noteikumi Nr.AL-2.0*) un Līguma vispārējos noteikumus Nr.AL 3.0 (turpmāk – *Noteikumi Nr.AL 3.0*).

Saskaņā ar *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk - *PTAL*) 25.panta ceturtās daļas 6.punktu, Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.632 *Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums* (turpmāk – *Nolikums*) 4.13.apakšpunktu, kā arī saskaņā ar 1999.gada 13.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.257 „*Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu*” (turpmāk – *MK Noteikumi Nr.257*) 21.punktu *PTAC* funkcijās ietilpst ar patērētājiem slēgto līgumu un līgumu projektu uzraudzība. Līdz ar to *PTAC* ir tiesīgs izvērtēt *Sabiedrības* ar patērētājiem noslēgto līgumu atbilstību *PTAL* un citu patērētāju tiesību regulējošo normatīvo aktu prasībām.

Ievērojot augstāk minēto, *PTAC* izvērtēja *Sabiedrības Noteikumu Nr.AL-2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasībām un 2008.gada 22.septembrī ar vēstuli Nr.21-03/7714-P-487 (turpmāk – *Skaidrojuma pieprasījums*) pilnīgai un objektīvai lietas

apstākļu izvērtēšanai, pamatojoties uz *Administratīvā procesa likuma* 59.panta pirmo, otro un ceturto daļu, *PTAL* 25.panta ceturtais daļas 4.punktu un *Nolikuma* 6.3. un 6.4.apakšpunktu, pieprasīja *Sabiedrībai* sniegt *PTAC* detalizētu rakstveida paskaidrojumu uz *Skaidrojuma pieprasījumā* minētajiem apstākļiem un atsevišķi norādītajiem jautājumiem par *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Vienlaikus, pamatojoties uz *PTAL* 25.panta astotās daļas 1.punktu, *PTAC Skaidrojuma pieprasījumā* ierosināja *Sabiedrībai* iesniegt *PTAC* rakstveida apņemšanos novērst patērētāju tiesību pārkāpumu, nepiemērojot un grozot *Skaidrojuma pieprasījumā* konstatētos netaisnīgos līguma noteikumus ar patērētājiem noslēgtajos līgumos.

Tāpat *PTAC Skaidrojuma pieprasījumā* atzīmēja, ka, sagatavojot *Sabiedrības Noteikumu Nr.AL-2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* izvērtējumu saistībā ar *Sabiedrības* patērētājiem piedāvātajiem aizdevuma līgumiem, *PTAC* 2007.gada 22.janvārī ir izdevis administratīvo aktu Nr.4-lg, kurš ar Ekonomikas ministrijas 2007.gada 29.novembra lēmumu Nr.6100-07-15800 tika atstāts spēkā, kā arī ir ņēmis vērā Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 6.marta lēmumā lietā Nr.A42679707 norādīto, un jo sevišķi tā 17.punktā minēto atsauci: „(..) *PTAC* nav tiesību uzsākt pret pieteicēju administratīvā akta piespiedu izpildi, bet tas nekavē *PTAC* ierosināt administratīvo lietu pret *Sabiedrību* un konstatēt, ka *Sabiedrības* sastādītais līgums neatbilst *PTAL* un ir netaisnīgs, kā arī uzlikt *Sabiedrībai* skaidru un nepārprotamu pienākumu labot netaisnīgā līguma noteikumus tā, lai tie būtu taisnīgi (..).”

2008.gada 8.oktobrī *PTAC* saņēma *Sabiedrības* 2008.gada 7.oktobra vēstuli Nr.246/2008/8.5.3 ar lūgumu pagarināt procesuālo termiņu atbildes sniegšanai pēc būtības uz *Skaidrojuma pieprasījumu* līdz 2008.gada 24.oktobrim.

2008.gada 27.oktobrī *PTAC* saņēma *Sabiedrības* 2008.gada 24.oktobra *Sabiedrības* vēstuli Nr.293/2008/8.5.3 ar paskaidrojumu uz *PTAC Skaidrojuma pieprasījumu* (turpmāk - *Paskaidrojums*). *Paskaidrojumā* *Sabiedrība* sniedz vispusīgu skaidrojumu par katru no *Skaidrojuma pieprasījumā* minētajiem apstākļiem un saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 63.panta pirmās daļas 4.punktu lūdz izbeigt ierosināto administratīvo lietu.

PTAC atzīmē, ka *Paskaidrojumā* minētos apstākļus par konkrētu *Noteikumu Nr.AL-2.0* vai *Noteikumu Nr.AL 3.0* punktu atbilstību *PTAL*, *PTAC* ir norādījis pamatojuma daļā pie katra atbilstošā *Noteikumu Nr.AL-2.0* vai *Noteikumu Nr.AL 3.0* punkta.

PTAC kompetencē saskaņā ar *PTAL* 25.panta ceturtais daļas 4. un 6.punkta noteikumiem, ietilpst par patērētāju tiesību pārkāpumiem saņemto patērētāju iesniegumu izskatīšana, palīdzības sniegšana patērētājiem konfliktu risināšanā ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kā arī patērētāju likumīgo prasību izpildes pieprasīšana, un patērētāju tiesību ievērošanas

uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, arī normatīvajos aktos paredzēto darbību veikšana, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs grozītu līguma projektu vai pārtrauktu pildīt līguma noteikumus, ja līguma projektā vai noslēgtajā līgumā konstatēti netaisnīgi vai neskaidri noteikumi. Patērētāja tiesību pārkāpumi uzskaitīti *PTAL* 3.pantā. Ievērojot iepriekš minēto un *PTAC* saņemto iesniegumu kopskaitu par *Sabiedrību*, *PTAC* savas kompetences ietvaros ir izvērtējis *Sabiedrības Noteikumu Nr.AL-2.0* vai *Noteikumu Nr.AL 3.0* punktu noteikumus un, ņemot vērā *Paskaidrojumā* minētos apstākļus, **norāda:**

[1] *PTAL* 6.panta piektā daļa nosaka, ka „*līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus*”.

Arī Eiropas Kopienų 1993.gada 5.aprīļa direktīvas Nr. 93/13/EEK Par netaisnīgiem līguma noteikumiem patērētāju līgumos (kuras normas ir iekļautas *PTAL*) 3.panta 2.punktā noteikts, ka nosacījums vienmēr uzskatāms par neapspriestu, ja tas ir bijis sagatavots jau iepriekš un patērētājam līdz ar to nav bijusi iespēja ietekmēt šā nosacījuma saturu, īpaši tas ir iepriekš formulētu tipveida līgumu kontekstā.

PTAL 6.panta sestajā daļā noteikts: „*Ja ir apspriesti līguma atsevišķi noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi.*”. Turklāt, lai konstatētu, vai attiecīgais līguma noteikums ir apspriests, ir jāņem vērā *PTAL* 6.panta piektajā un septītajā daļā noteiktais.

PTAL 6.panta septītā daļa nosaka, ka „*Ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt*”.

PTAC norāda, ka *PTAL* izpratnē pat skaidri izteikts patērētāja apliecinājums, ka viņš ir iepazīstināts ar līguma standartnoteikumiem un vienojies par tiem, neizslēdz direktīvas piemērošanu (skat. Zadraks G. Netaisnīgu noteikumu direktīvas reforma. Likums un Tiesības, 2005., 4). Ja apspriešana ir formāla (piemēram, personas paraksts līgumā), tad to nedrīkstētu pieņemt kā apspriešanu *PTAL* izpratnē.

Lai arī līgumu patērētājs ir parakstījis, tomēr *PTAL* ir paredzēti izņēmumi no vispārējiem līgumu noslēgšanas noteikumiem: netaisnīgs līguma noteikums var tikt atcelts, ja tas nav ticis apspriests. Tikai līguma parakstīšana no patērētāja puses un informētība par līguma saturu nav uzskatāma par apspriešanu.

Par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem) ir vienojušies. Līdz ar to parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (skatīt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.C30519003, SKA-59 motīvu daļas 14.punktū).

PTAL 6.panta septītās daļas noteikumi uzliek pierādīšanas pienākumu pārdevējam gadījumos, kad pastāv domstarpības par to, vai attiecīgie līguma noteikumi ir vai nav savstarpēji apspriesti. Tādējādi *Sabiedrībai* ir pienākums pierādīt, ka aizdevuma līgumu noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar katru konkrēto patērētāju. *PTAC* konstatē, ka no *Paskaidrojuma* un *PTAC* rīcībā esošajiem patērētāju iesniegumiem izriet, ka starp *Sabiedrību* un patērētājiem ir noslēgti vairāku veidu aizdevuma līgumi ar tiem piemērojamiem vispārējiem noteikumiem *Nr.AL-2.0* un *AL 3.0*, par ko liecina arī *PTAC* rīcībā esošo ar patērētājiem noslēgto līgumu kopijas. *Sabiedrība* atzīst, ka šādus aizdevuma līgumu projektus piedāvā arī citiem patērētājiem. Līdz ar to *PTAC* secina, ka *Sabiedrība* patērētājiem piedāvā jau iepriekš sastādītus tipveida līgumus, kuru noteikumi (izņemot to būtiskās sastāvdaļas) atbilstoši *PTAL* 6.panta piektās daļas noteikumiem vienmēr uzskatāmi par neapspriestiem.

[2] *PTAL* 6.panta pirmajā daļā noteikts, ka ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Savukārt *PTAL* 3.panta 2.punkts paredz to, ka patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi.

[3] *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 2.4.punkti ir identiski un nosaka: „*Aizņēmējam ir tiesības izpildīt no līguma izrietošās saistības pret aizdevēju pirms termiņa. Šajā gadījumā aizņēmējam ir tiesības uz taisnīgu kopējo kredīta izmaksu samazinājumu.*”

PTAC Skaidrojuma pieprasījumā norādīja, ka saskaņā ar 2008.gada 25.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.692 „*Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu*” (turpmāk – *MK Noteikumi Nr.692*), kas aizstāj 1999.gada 13.jūlija *MK Noteikumu Nr.257* 17.5 apakšpunktu, *Sabiedrībai* ir pienākums pēc 2008.gada 1.septembra slēgtajos kreditēšanas līgumos norādīt ne tikai informāciju par tiesībām uz kredīta pirmstermiņa atmaksu, bet arī pirmstermiņa atmaksas procedūru. Līdz ar to *Sabiedrībai* pēc 2008.gada 1.septembra patērētājiem piedāvātajos līguma projektos ir jānorāda arī pirmstermiņa atmaksas procedūra.

PTAC ņem vērā *Sabiedrības Paskaidrojumā* norādīto: „(..) *Sabiedrība līdz 2008.gada 28.novembrim grozīs patlaban patērētājiem piedāvātos aizdevuma līgumu projektus, paredzot arī aizdevuma pirmstermiņa atmaksas procedūru.*“

[4] *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 2.7.punkti ir identiski un nosaka: „*Aizdevējs ir tiesīgs no aizņēmējam izsniedzamās aizdevuma summas saskaņā ar aizdevēja apstiprināto cenrādi ieturēt komisijas maksas par aizdevumu izsniegšanu, pieteikumu izskatīšanu, kā arī par citiem ar aizdevumu izsniegšanu saistītiem izdevumiem. Naudas summa, kas ieturēta saskaņā ar šo punktu uzskatāma par aizņēmējam izsniegtu aizdevuma summas daļu un atmaksājam aizdevējam saskaņā ar līguma noteikumiem.*”

Noteikumu Nr.AL 2.0 7.6.punkts nosaka: „Izpildot 7.5.punktu, aizņēmējam ir pienākums samaksāt aizdevējam maksu par līguma izskatīšanu saskaņā ar aizdevēja izcenojumos noteikto.”

Noteikumu Nr.AL 3.0 7.6.punkts nosaka: „Izpildot 7.5.punktu, aizņēmējam ir pienākums samaksāt aizdevējam maksu par līguma izskatīšanu saskaņā ar aizdevēja spēkā esošajos izcenojumos noteikto.”

Noteikumu Nr.AL 2.0 7.7.punkts nosaka: „Noslēdzot vienošanos par izmaiņu izdarīšanu līgumā, aizņēmējam ir jāsamaksā aizdevējam maksa par līguma noslēgšanu vai izmaiņām saskaņā ar aizdevēja izcenojumos noteikto.”

Noteikumu Nr.AL 3.0 7.7.punkts nosaka: „Noslēdzot vienošanos par izmaiņu izdarīšanu līgumā, aizņēmējam ir jāsamaksā aizdevējam maksa par līguma noslēgšanu vai izmaiņām saskaņā ar aizdevēja spēkā esošajos izcenojumos noteikto.”

Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 11.4.punkti ir identiski un nosaka: „Ar parakstu uz līguma aizņēmējs apliecina, ka ir iepazinies arī ar aizdevēja izcenojumos noteikto un uzskata minētos izcenojumus sev par saistošiem.”

PTAC atzīmē PTAL 6.panta otro daļu, kas nosaka, ka „Līguma noteikumi formulējami vienkāršā un saprotamā valodā.” Savukārt PTAL 6.panta 2¹ daļa nosaka, ka neskaidri un neprecīzi rakstveida līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam. PTAC norāda, ka no Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 punktiem nav saprotams, kādā veidā un kur patērētājs var uzzināt par Sabiedrības „spēkā esošajiem izcenojumiem” un „aizdevēja apstiprināto cenrādi”. PTAC atzīmē, ka atbilstoši 1999.gada 18.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.178 „Kārtība, kādā norādāmas preču un pakalpojumu cenas” 20.punkts nosaka: „Pakalpojumu cenu norāda cenrādī vai citā vizuāli uztveramā veidā. Ja pakalpojuma galīgā cena nav zināma, norāda veidu, kādā cena tiek aprēķināta. Cenrādim jābūt brīvi pieejamam.” Papildus norādām, ka MK Noteikumu Nr.257 16.punkts paredzēja patērētāja pienākumu maksāt tikai kreditēšanas līgumā norādītos maksājumus un identiska satura pienākumu paredz MK Noteikumu Nr.692 26.punkts.

Vienlaikus no Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 2.7. un 7.6.punkta nav skaidrs, kādā veidā izmainās patērētāja atmaksājamo maksājumu kārtība un apmērs, piemēram, pēc patērētāja pieteikuma izskatīšanas un apstiprināšanas, ja patērētājs tomēr neierodas noslēgt līguma grozījumus, taču Sabiedrībai piemērojot maksājumu par iesnieguma izskatīšanu.

Tāpat no Noteikumu Nr.AL 3.0 2.7., 7.6. un 7.7.punktiem izriet, ka par iesnieguma izskatīšanas pakalpojumu ir jāmaksā saskaņā ar Sabiedrības spēkā esošajiem izcenojumiem (cenrādi), savukārt Noteikumu Nr.AL 3.0 11.4.punkts paredz, ka patērētājs ir iepazinies ar Sabiedrības izcenojumos noteikto līguma noslēgšanas brīdī.

PTAC ņem vērā Sabiedrības Paskaidrojumā norādīto, ka atbilstoši Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 11.4.punktam patērētājs, parakstot līgumu, apliecina, ka ir iepazinies ar pakalpojuma cenrādi. Ar cenrādi patērētāji tiek iepazīstināti līguma noslēgšanas brīdī, kā arī patērētāji tiek

informēti, ka jebkurā laikā informāciju par pakalpojumu cenrādi var iegūt *Sabiedrības* mājas lapā internetā www.big.lv, tādejādi *Sabiedrība* nepiekrīt, ka patērētāji netiek skaidri informēti, kur un kādā veidā patērētājs var uzzināt par papildus pakalpojumu centu.

Attiecībā uz *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 2.7. un 7.6.punkta piemērošanu *Sabiedrība* norāda, ka patērētājs, iesniedzot rakstveida iesniegumu *Sabiedrībai* ar lūgumu veikt līguma grozījumus, tiek atkārtoti informēts par iesnieguma izskatīšanas izmaksām un, ja patērētājs tām piekrīt un līguma grozījumi tiek sagatavoti, tad *Sabiedrības* datu bāzē pie patērētāja līguma tiek izdarīta atzīme, ka patērētājam jāmaksā par līguma izskatīšanu. Ja patērētājs pēc tam nolemj neparakstīt līguma grozījumus vai neierodas noslēgt līguma grozījumus, tad *Sabiedrība* maksu par grozījumu sagatavošanu piemēro atbilstoši noteikumu 7.6.punktam. Tāpat *Sabiedrība* arī norāda, ka augstāk minētais maksājums netiek pieskaitīts kredītam un par to procenti nav jāmaksā. Maksājums ir jāveic kopā ar kārtējo mēneša maksājumu un, ja patērētājs šo maksājumu neveic, patērētājam tiek nosūtīts rakstveida atgādinājums.

Vienlaicīgi *Sabiedrība Paskaidrojumā* norāda: „*Patlaban patērētājiem piedāvātie vispārējie noteikumi Nr.AL 4.0 satur definīciju: „Aizdevēja cenrādis – Aizdevēja apstiprināts maksas pakalpojumu izcenojumu saraksts (publiski pieejams Aizdevēja mājas lapā un Aizdevēja klientu apkalpošanas vietās)“ Līdz ar to Sabiedrība jau pēc savas iniciatīvas ir novērsusi iespējamos pārpratumus par to, kur un kādā veidā ir iespējams iepazīties ar cenrādi.“*

Atsevišķi *PTAC* atzīmē, ka no *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 2.7.punktos minētā nav skaidrs, vai visas komisijas maksas par aizdevumu izsniegšanu, pieteikumu izskatīšanu, kā arī par citiem ar aizdevumu izsniegšanu saistītiem izdevumiem, tiek ieturētas no aizņēmējam izsniedzamās aizdevuma summas, par ko atbilstoši minētajam punktam jāatmaksā saskaņā ar līguma noteikumiem, vai arī patērētājam ir tiesības minētās maksas samaksāt, nemaksājot par to procentus un neiekļaujot tās aizdevuma summā.

[5] *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 4.1.punkts nosaka: „*Aizdevējs ir tiesīgs pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu no aizņēmēja gadījumā, ja ir iestājies vismaz viens no zemāk minētajiem apstākļiem (..).*”

Noteikumu Nr.AL 2.0 un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.1.punkts nosaka: „*Aizdevuma summas atmaksas nokavējuma, kā arī ar parāda piedziņu vai citu no līguma izrietošo aizdevēja tiesību īstenošanu saistīto izdevumu atlīdzības nokavējuma gadījumā aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu saskaņā ar līgumu.*”

PTAC atkārtoti atzīmē *PTAL* 6.panta otro daļu un norāda, ka no *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 4.1. un 5.1.punkta nav skaidrs, kādā kārtībā notiek patērētāja informēšana no *Sabiedrības* puses saistībā ar līguma laušanu vai aizdevuma summas atmaksas termiņa nokavējumu, par kuru *Sabiedrība* sāk aprēķināt līgumsodu.

PTAC atzīmē, ka saskaņā ar *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 8.1.punkta pirmo teikumu, kas nosaka: „*Puses apņemas nekavējoties informēt otru pusi par visu, kas var kavēt no līguma izrietošo saistību pienācīgu izpildi*”, izriet *Sabiedrības* pienākums nekavējoties informēt patērētāju par atmaksas termiņa nokavējumu vai līguma laušanu. *PTAC* norāda, ka *Sabiedrībai*, laicīgi neinformējot patērētāju par atmaksas termiņa nokavējumu, saskaņā ar *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 4.1. un 5.1.punktu pastāv iespējas izmantot savas tiesības pretēji *Civillikuma* 1.pantam, kas nosaka: „*Tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.*” *PTAC* norāda, ka civiltiesību doktrīnā pastāv viedoklis, ka labas ticības princips nozīmē to, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāizpilda, ievērojot citu personu pamatotas intereses (Labas ticības princips mūsdienīgu Latvijas civiltiesībās, Latvijas Vēstnesis, Jurista Vārds, 03.12.2002. nr.24). Vienlaikus *PTAC* norāda, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2006.gada 4.oktobra spriedumā lietā Nr. SKC – 540 ir norādījis: „*Civillikuma 1.pants nav abstrakts, no citām tiesību normām un pušu noslēgtā tiesiskā darījuma noteikumiem atrauts taisnīguma priekšraksts (..)*.” No augstāk minētā izriet, ka *Sabiedrība* nedrīkst piemērot *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* noteikumus pretēji labas ticības principam, laicīgi nebrīdinot patērētāju par aizdevuma summas atmaksas termiņa kavējumu, tādejādi pretlikumīgi veicinot līgumsoda pieaugumu.

PTAC ņem vērā *Sabiedrības Paskaidrojumā* minēto: „*(..) Sabiedrība savlaicīgi informē patērētājus par līguma laušanu. Bez tam, lai arī Civillikums paredz tikai kreditora brīdinājuma nosūtīšanu pirms aizdevuma atprasīšanas, Sabiedrība pēc savas iniciatīvas visiem klientiem izsūta arī rakstveida atgādinājumus par konstatētiem maksājumu kavējumiem, īsziņu atgādinājumus, lai arī nav pietiekama pamata līguma laušanai. Tādejādi Sabiedrības rīcība vērtējama kā klientiem draudzīga, jo tā veicina līgumattiecību saglabāšanos*“ un norāda, ka *PTAC* rīcībā ir lietas materiāli (piemēram, aizdevuma līguma Nr.0721115/55i laušana), kas pretēji *Sabiedrības* apgalvotajam liecina, ka *Sabiedrība* neveic patērētāju brīdināšanu pirms līguma laušanas, bet nosūta patērētājam nevis brīdinājumu par saistību izpildes kavējumu, bet brīdinājumu par līguma laušanu. *PTAC* atzīmē, ka minētajā piemērā *Sabiedrība* nosūtīja patērētājam brīdinājumu par līguma laušanu tikai tad, kad *Sabiedrības* aprēķinātā līgumsoda summa saskaņā ar *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.5.punktu bija aprēķināta LVL 2960,92 un saskaņā ar 5.3.punktu LVL 440.14 apmērā, ievērojot, ka patērētāja aizdevuma summa saskaņā ar aizdevuma līgumu bija tikai LVL 1600.00. Tādejādi *Sabiedrības* aprēķinātais līgumsods tika noteikts gandrīz divas reizes lielāks nekā aizdevuma pamatsumma. *PTAC* ieskatā šāda *Sabiedrības* rīcība, nosūtot brīdinājumu par līguma saistību neizpildi tikai tad, kad līgumsoda summa gandrīz divkārt pārsniegusi aizdevuma pamatsummu, liecina par tiesību izmantošanu pretrunā ar labas ticības principu.

[6] *Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 4.1.5.apakšpunkts* nosaka vienu no gadījumiem, kādā *Sabiedrība* var vienpusēji lauzt līgumu: „*Pret aizņēmēju vai galvotāju ir ierosināta izpildu lietvedība.*”

PTAC atkārtoti atzīmē *PTAL 6.panta* otro daļu, kā arī norāda, ka *Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 4.1.5.apakšpunkts* var nonākt pretrunā ar *PTAL 5.panta* otrās daļas 5.punktu gadījumā, ja *Sabiedrība* piemērotu 4.1.5.apakšpunktu, atsevišķi neizvērtējot ierosinātās izpildu lietvedības, kas uzsākta pret aizņēmēju vai galvotāju, ietekmi uz aizdevuma līguma izpildi. *PTAC* ieskatā tikai fakts vien par ierosinātu izpildu lietvedību, kas pats pēc būtības neapdraud *Sabiedrības* iespējas saņemt aizdevuma atmaksu, nevar būt par pamatu *Sabiedrības* tiesībām pārtraukt līgumu.

PTAC ņem vērā *Sabiedrības Paskaidrojumā* minētajam, ka tiesas nolēmuma izpildes procesa uzsākšana pret parādnieku teorētiski ne vienmēr nozīmē *Sabiedrības* interešu apdraudējumu. Vienlaicīgi *PTAC* ņem vērā *Paskaidrojumā* norādīto: „(.) *Sabiedrība* līdz 2008.gada 28.novembrim izstrādās un iesniegs *PTAC* līguma noteikumu projektu, kurā tiks paredzēti nosacījumi šī aizdevuma līguma laušanas pamata piemērošanai.”

[7] *Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 5.3.punkts* nosaka: „*Ja iestājas kāds no līguma 4.1.punktā minētajiem apstākļiem, tad aizņēmējam ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam līgumsodu divdesmit piecu procentu (25%) apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas.*”

Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 5.4.punkts nosaka: „*Ja iestājas kāds no līguma 4.1.punktā minētajiem apstākļiem un aizņēmējam ir neizpildītas finansiālas saistības pret aizdevēju, un parāds netiek septiņu (7) dienu laikā pēc aizdevuma brīdinājuma saņemšanas atmaksāts, tad aizņēmējam ir jāmaksā summas daļas par katru nākamo šī pienākuma kavējuma dienu līdz visas parāda summas pilnīgai samaksai. Šajā punktā minētā līgumsoda pieaugums apstājas, kad šajā punktā minētā vēl nesamaksātā līgumsoda apmērs sasniedz neatmaksātās aizdevuma summas daļas apmēru.*”

Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 5.5.punkts nosaka: „*Par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu aizņēmējam ir pienākums maksāt līgumsodu trīs procentu (3%) apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu.*”

PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka: „*Līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.*”

PTAC atzīmē, ka līgumsoda funkcija ir atturēt patērētāju no līgumsaistību nepildīšanas, tomēr *PTAL 6.panta* trešās daļas 4.punktā minētais princips ir noteikts, lai nepieļautu to, ka patērētājam tiek piemērots nepamatoti liels līgumsods. *PTAC* norāda, ka, vērtējot līgumsodu proporcionalitāti, ir jāņem vērā arī *PTAL 5.pantā* noteiktais līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības princips.

No tā izriet, ka, vērtējot līgumsoda apmēru, jāievēro arī labticīguma prasības, kā arī tas, ka līgumsoda apmērs nedrīkst būt tāds, kas nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī, t.i., līgumsods nedrīkst būt "paverdzinošs" vai nesamērīgi liels. Ievērojot augstāk minēto, ņemot vērā, ka *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.3.punkts nosaka līgumsodu 25% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas un to, ka 5.5.punkts nosaka papildus līgumsodu 3% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas daļas par katru nākamo šī pienākuma kavējuma dienu, *PTAC* ieskatā *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.3. un 5.5.punkts pārkāpj *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu, jo pēc būtības pieļauj ne tik vien netaisnīga dubulta līgumsoda pieprasīšanu no patērētāja, bet arī trīskāršu līgumsodu. *PTAC* atzīmē, ka 5.4.punkts jau paredz līgumsodu gadījumā, ja pēc kāda no 4.1.punktā minētajiem iemesliem tiek vienpusēji laužts līgums un patērētājs kavē parāda atmaksu *Sabiedrībai*.

PTAC ņem vērā *Sabiedrības Paskaidrojumā* norādīto, ka visi *Noteikumos Nr.AL 2.0* un *Noteikumos Nr.AL 3.0* ietvertie līgumsodi tiek piemēroti secīgi un līgumisko attiecību laikā nav iespējama situācija, kad vienā un tajā pašā periodā varētu tikt piemēroti vairāki līgumsodi. *Sabiedrība* paskaidro, ka *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.4.punktā ietvertais līgumsods paredzēts pēc *Sabiedrības* atkāpšanās no līguma, savukārt 5.5.punktā ietvertais līgumsods ir piemērojams tikai līdz brīdim, kad *Sabiedrība* atkāpjas no līguma. 5.3.punktā noteiktais līgumsods arī netiek piemērots vienlaicīgi ar kādu no pārējiem līgumsodiem, tam ir patstāvīga funkcija un to piemēro par būtiskiem līguma pārkāpumiem, laikā starp abiem iepriekš minētajiem līgumsodiem.

Vienlaikus *Sabiedrība Paskaidrojumā* norāda, ka *PTAL* 6.panta trešās daļas 4.punkts kā netaisnīga līguma noteikumu kritēriju nosaka līgumsoda proporcionalitāti, un secina, ka līdz ar to nav nozīmes, vai līgumsods ir dubults, jo svarīgs ir tikai tā apmērs. *Sabiedrība* arī norāda, ka nav nekāda pamata augstāk minētos līgumsodus summēt, jo ne vienmēr iestājas līgumā noteiktie apstākļi, lai varēt piemērot visus līgumsodus, katru par savu periodu. Tāpat *Sabiedrība Paskaidrojumā* norāda, ka līgumsods skar abu darījumā iesaistīto pušu intereses un līdz ar to, vērtējot līgumsodu proporcionalitāti, ir jāņem vērā abu pušu intereses. *Sabiedrība* skaidro: „*Proporcionalitāte ir attiecība, kas šajā gadījumā ir attiecība starp vienas puses un otras puses likumīgajām un pamatotajām interesēm. Sabiedrības pamatota interese noteikt šādu līgumsoda apmēru ir saistīta ar sabiedrības finanšu produktu paaugstināto risku, jo kredīti pārsvarā tiek izsniegti bez nodrošinājuma. Līdz ar to līgumsods noteiktajā apmērā pilda preventīvu funkciju un palīdz novērst Sabiedrības tiesību pārkāpuma risku, kas ir augstāks, nekā, piemēram, banku sektorā. (..) Vērtējot Sabiedrības līgumsodu proporcionalitāti, ir jāņem arī vērā, ka līgumsodi tiek aprēķināti no neatmaksātās aizdevuma summas, jo tādejādi Sabiedrība regulāri nodrošina līgumsodu atbilstību objektīvi pastāvošam riskam un izslēdz iespēju piemērot lielu līgumsodu par pārkāpumu, kur sekas ir salīdzinoši mazas naudas summas zaudēšana.*” Papildus *Sabiedrība* norāda, ka pārsvarā gadījumos pēc līgumu laušanas *Sabiedrība* ir spiesta vērsties tiesā, lai aizsargātu savas

likumīgās un pamatotās intereses, ieguldīt līdzekļus darbā, kas saistīti ar parādu atgūšanu. *Sabiedrībai* ilgstoši nav pieejama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma un citi līgumos paredzētie maksājumi.

PTAC atkārtoti vērš uzmanību uz šī Administratīvā akta pamatojuma daļas piektajā punktā izvērsto pamatojumu un papildus norāda, ka *PTAC* rīcībā ir lietas materiāli (piemēram, aizdevuma līguma Nr.0701076/58bb laušana), kas praksē atklāj *Sabiedrības* parāda aprēķināšanas metodiku. Līdz ar to minētajā gadījumā *Sabiedrība* aprēķināja kopējo parāda summu, kuru sastādīja aizdevuma pamatsumma LVL 1300.00, nolīgtie procenti LVL 285.24, savukārt uz *Noteikumu Nr.AL 2.0* pamata aprēķinātais līgumsods LVL 2843.61. Tādejādi, kopējais līgumsoda apmērs vairāk kā divas reizes pārsniedza parāda pamatsummu un to veidoja visi trīs augstāk minētie līgumsodi, ko *Sabiedrība* aprēķināja saskaņā ar 5.3.punktu (LVL 325.00), 5.4.punktu (LVL 1300.00) un 5.5.punktu (1218.61). Papildus *PTAC* atzīmē, ka, saistībā ar piespiedu izpildi, kuru *Sabiedrība Paskaidrojumā* uzsver kā papildus iemeslu līgumsoda proporcionalitātei, *Sabiedrības* aprēķinātie izdevumi bija tikai LVL 55.54 (valsts nodeva LVL 44.26, ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi LVL 1.25), jeb vairāk kā piecdesmit reižu mazāki nekā *Sabiedrības* aprēķinātais trīskāršais līgumsods.

Ievērojot augstāk minēto, *PTAC* atzīmē, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212 (turpmāk – *Spriedums*) motīvu daļas 13.punktā ir norādījis: „*Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodošo rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās atzīstams soda samērīguma princips.*” Ievērojot minēto, līdzīgi kā lietā par kuru pieņemts *Spriedums*, *PTAC* ieskatā arī *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0 5.3. un 5.5.punktos* minētajiem līgumsodiem ir izteikti sodošs, nevis zaudējumu atlīdzinošs raksturs, kas tādejādi nevar tikt samērots ar vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem. Papildinot iepriekš norādīto, *PTAC* vērš uzmanību arī uz *Sprieduma* motīvu daļas 12.punktu, kur norādīts: „*Šādi pārmērīgi līgumsodi ne tikai kļūst par kreditora nesamērīgas iedzīvošanās avotu, bet negatīvi ietekmē arī civiltiesisko apgrozību.*”

Papildus, pretēji *Sabiedrības Paskaidrojumā* norādītajam, *PTAC* atzīmē, ka 2008.gada 15.maija lēmumā Nr.16-lg kredītiestādes līguma noteikums, kas nosaka līgumsodu 5% apmērā no aizdevuma summas, ir atzīts par netaisnīgu līguma noteikumu. Savukārt attiecībā uz otru *Sabiedrības Paskaidrojumā* minēto *PTAC* 2007.gada 15.novembra lēmumu Nr.56-lg, *PTAC* paskaidro, ka izskatītajā lietā tika pieņemts lēmums, ar kuru pretēji *Sabiedrības Paskaidrojumā* norādītajam, nevis atļāva lietot komersantam līgumsodu 10% apmērā kredītēšanas līgumā, bet gan novērsa situāciju, kad par vienu un to pašu pārkāpumu tiek piemēroti vairāki līgumsodi.

Ievērojot augstāk minēto, pamatojoties uz *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu, kā arī *PTAL* 6.panta trešās daļas 1. un 4.punktu, *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0 5.3. un 5.5.punkti* atzīstami par netaisnīgiem līguma noteikumiem.

Vienlaicīgi, ņemot vērā Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 6.marta lēmumā lietā Nr.A42679707 norādīto, un jo sevišķi tā 17.punktā minēto apstākļus, *PTAC* paskaidro, ka *Sabiedrības* noteiktais līgumsoda apmērs ar patērētājiem slēgtajos līgumos būtu taisnīgs, *Sabiedrībai* piemērojot *PTAL* normām atbilstošu 5.4.punktā minēto līgumsodu, izslēdzot un nepiemērojot netaisnīgos *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0 5.3. un 5.5.punktos* minētos līgumsodus.

Atsevišķi *PTAC* atzīmē, ka *Sabiedrība* nav sniegusi atbildi uz *PTAC Skaidrojuma pieprasījumā* norādīto pieprasījumu sniegt skaidrojumu: „*Vai pēc būtības var pastāvēt apstākļi, kad Sabiedrība lauž līgumu uz kādu no Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 4.1.punktā norādītajiem pamatiem un aizdevuma ņēmējam nebūtu neizpildītas finansiālas saistības pret aizdevēju.*“ *PTAC* atzīmē, ka no *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0 5.4.punkta* nav skaidrs, vai pēc būtības var pastāvēt apstākļi, kad *Sabiedrība* lauž līgumu uz kādu no 4.1.punktā norādītajiem pamatiem un aizdevuma ņēmējam būtu izpildītas finansiālas saistības pret aizdevēju. Līdz ar to *PTAC* ieskatā jebkurā gadījumā, kad *Sabiedrība* lauž līgumu uz kādu no 4.1.punktā norādītajiem pamatiem, visos gadījumos pastāvēs arī neizpildītas finansiālas saistības pret *Sabiedrību*.

[8] *Noteikumu Nr.AL 2.0 6.3.punkts* nosaka: „*Aizdevējs patur tiesības jebkurā laikā vienpusēji grozīt līguma 7.6., 7.7. un 8.3.punktos minētos aizdevēja noteiktos izcenojumus (..).*”

PTAC atzīmē *PTAL 6.panta trešās daļas 12.punktu*, kas nosaka, ka par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas atļauj pakalpojuma sniedzējam vienpusēji grozīt līguma noteikumus vai pakalpojuma raksturojumu. Tādejādi *Noteikumu Nr.AL 2.0 6.3.punktā* norādītās *Sabiedrības* tiesības grozīt pakalpojumu izcenojumus ir atdzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu un nav piemērojams ar patērētājiem slēgtajos līgumos. Vienlaikus *PTAC* norāda, ka *Noteikumu Nr.AL 2.0 6.3.punkts* ir pretrunā arī ar *Noteikumu Nr.AL 2.0 11.4.punktu*, jo paredz *Sabiedrības* tiesības grozīt pakalpojumu izcenojumus par kuriem puses vienojušās *Noteikumu Nr.AL 2.0 11.4.punktā*.

PTAC ņem vērā *Sabiedrības Paskaidrojumā* minēto: „*Šis punkts ir izslēgts no patērētājiem piedāvātajiem līgumu projektiem, bet noslēgtajos līgumos netiek piemērots.*“

[9] *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0 9.2.punkts* nosaka: „*Ja neizdodas panākt vienošanos, strīdi tiek izskatīti Vidzemes priekšpilsētas šķīrējtiesā, Rīgā, rakstveida procesā saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu viena šķīrējtiesneša sastāvā latviešu valodā vai tiesā pēc prasītāja izvēles.*”

PTAC konstatē, ka *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0 9.2.punkts* paredz strīdu un domstarpību risināšanu *Vidzemes priekšpilsētas šķīrējtiesā* vai tiesā pēc prasītāja izvēles.

Saskaņā ar *PTAL 6.panta trešās daļas 7.punkta* noteikumiem par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas ”izslēdz vai kavē

patērētāja tiesības vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā, paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā”.

PTAC norāda, ka gadījumā, ja strīda izšķiršana ir paredzēta tikai šķīrējtiesā, tai skaitā šķīrējtiesā vai tiesā pēc prasītāja izvēles, tiek ierobežotas patērētāja tiesības vērsties tiesā. PTAC atzīmē, ka vērsšanās šķīrējtiesā pēc prasītāja izvēles tāpat kā strīdu izskatīšana tikai šķīrējtiesā ierobežo patērētāja tiesības gadījumā, ja prasītājs būs Sabiedrība. PTAC norāda, ka, Sabiedrībai, iesniedzot prasījuma pieteikumu šķīrējtiesā, patērētājam pēc būtības tiek liegta iespēja savas likumīgās tiesības aizsargāt tiesā, tādejādi pārkāpjot PTAL 6.panta trešās daļas 1. un 7.punkta noteikumus (kontekstā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punkta noteikumiem). Ievērojot augstāk minēto, PTAC norāda, ka Noteikumu Nr.AL 2.0 un Noteikumu Nr.AL 3.0 9.2.punkts ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu.

PTAC ņem vērā Sabiedrības Paskaidrojumā norādīto: „Attiecībā uz noslēgtajiem līgumiem, Sabiedrība nepiemēro šo punktu un neviena lieta netiek izskatīta šķīrējtiesā. Šobrīd patērētājiem piedāvātajos līgumos kā vienīgā strīdu izskatīšanas vieta ir paredzēta vispārējās jurisdikcijas tiesa, ja starp pusēm nav noslēgta atsevišķa rakstiska vienošanās par citu strīdu izskatīšanas kārtību. Līdz šim šādas atsevišķas vienošanās par citu strīdu izskatīšanas kārtību nav noslēgtas.”

Ievērojot Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 6.marta lēmumā lietā Nr.A42679707 norādīto, un jo sevišķi tā 17.punktā minēto apstākļus, *PTAC ieskatā strīdu izskatīšanas kārtība atbilstoša PTAL normām ir iespējama vispārējās jurisdikcijas tiesā, vai arī šķīrējtiesā vai tiesā pēc patērētāja izvēles.*

[10] *Noteikumu Nr.AL 3.0 9.3.punkts nosaka: „Aizņēmējs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma 9.2.punkta, rakstveidā informējot par to aizdevēju līdz prasības celšanai.”*

Noteikumu Nr.AL 3.0 9.4.punkts nosaka: „Līguma 9.2.punkts zaudē spēku, ja aizdevējs vismaz 14 dienas pirms prasības celšanas nav rakstveidā brīdinājis aizņēmēju par savu nodomu, brīdinājumā norādot: uz līguma 9.3.punktā minētajām tiesībām, prasības pamatu un prasības priekšmetu.”

PTAC norāda, ka Noteikumu Nr.AL 3.0 9.3.punkts padara 9.2.punkta spēkā esamību atkarīgu no patērētāja rīcības pēc tāda Sabiedrības paziņojuma, kurš nosūtīts atbilstoši Noteikumu Nr.AL 3.0 noteiktajām prasībām - 14 dienas pirms prasības celšanas Sabiedrībai rakstveidā brīdinot aizņēmēju par nodomu celt prasību šķīrējtiesā, atsevišķi, brīdinājumā norādot prasības pamatu, prasības priekšmetu un Noteikumu Nr.AL 3.0 9.3.punktā minētās patērētāja tiesības. PTAC atzīmē, ka šādi Noteikumu Nr.AL 3.0 noteikumi kā Noteikumu Nr.AL 3.0 9.3. un 9.4.punkts atbilstoši PTAL 6.panta trešās daļas 7.punktam kavē patērētāja tiesības vērsties tiesā, paredzot sevišķu rīcību strīda izskatīšanai vispārējās jurisdikcijas tiesā. PTAC atzīmē, ka tādejādi Noteikumu Nr.AL 3.0 9.3. un 9.4.punkts, kontekstā ar Noteikumu Nr.AL 3.0 9.2.punktu nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām, tādejādi atbilstoši

PTAL 6.panta trešās daļas 1.punktam atzīstami par netaisnīgiem līguma noteikumiem.

Saskaņā ar augstāk minēto un šī administratīvā akta pamatojuma daļas 9.punktā minēto *Sabiedrības* nostāju attiecībā uz strīdu izskatīšanu šķīrējtiesā, *PTAC* ieskatā minētā *Sabiedrības* norāde tiešā mērā attiecināma arī uz *Noteikumu Nr.AL 3.0* 9.3. un 9.4.punktiem.

[11] *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 6.panta astotās daļas noteikumiem, ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtajā līgumā ietvertie netaisnīgie noteikumi nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža, bet līgums paliek spēkā, ja tas var pastāvēt arī turpmāk, kad izslēgti netaisnīgie noteikumi.

[12] Attiecībā uz *Sabiedrības Paskaidrojumā* izteikto lūgumu sniegt informāciju par *PTAC* saņemto iesniegumu skaitu, kas saņemtas par *Sabiedrību*, informējam, ka *PTAC* normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos ir informējis *Sabiedrību* par visām saņemtajām sūdzībām, kas saistītas ar *Sabiedrības* komercdarbību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ***PTAC*** saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 55.panta 2.punktu, 76.panta otro daļu, *Valsts pārvaldes iekārtas likuma* 10.panta pirmo daļu, *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 3.panta 2.punktu, 5.panta pirmo daļu, 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, trešās daļas 1. un 4.punktu, 6.panta ceturto, piekto, sesto, septīto un astoto daļu, 33.panta pirmo daļu, pamatojoties uz *PTAL* 25.panta ceturtās daļas 4. un 6.punktu, atbilstoši šajā administratīvajā aktā norādītājam, **uzdod *Sabiedrībai*:**

1. pārtraukt pildīt ar patērētājiem noslēgtajos līgumos identiska satura līguma noteikumus, kurus patērētājs un *Sabiedrība* nav savstarpēji apsprieduši, kā:

- 1.1. *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.3.punkts;
- 1.2. *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.5.punkts;

2. mēneša laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās brīža, nodrošinot *Sabiedrības* patērētājiem piedāvāto vispārīgo līguma noteikumu atbilstību *PTAL* un citu normatīvo aktu prasībām, grozīt patērētājiem piedāvātajos līgumu projektos šāda satura līguma noteikumus kā:

- 2.1. *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.3.punkts, to izslēdzot;
- 2.2. *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 5.5.punkts, to izslēdzot;
- 2.3. *Noteikumu Nr.AL 2.0* 6.3.punkts, to izslēdzot;
- 2.4. *Noteikumu Nr.AL 2.0* un *Noteikumu Nr.AL 3.0* 9.2.punkts, nodrošinot tā atbilstību *PTAL*;
- 2.5. *Noteikumu Nr.AL 3.0* 9.3.punkts, to izslēdzot;
- 2.6. *Noteikumu Nr.AL 3.0* 9.4.punkts, to izslēdzot.

3. sniegt informāciju *PTAC* par administratīvā akta nolemjotās daļas 1. un 2.punktā noteikto tiesisko pienākumu izpildi mēneša laikā no administratīvā akta paziņošanas brīža adresātam, atbilstoši *PTAL* 25.panta desmitās daļas noteikumiem (t.sk., iesniedzot pārstrādātu līguma projektu).

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu adresāti var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātiem, iesniedzot iesniegumu *Patērētāju tiesību aizsardzības centrā*, Rīgā, K.Valdemāra ielā 157.

Direktore

(paraksts)

B.Vītoliņa

(zīmogs)

(...)

IZRAKSTS PAREIZS